

Міністерство освіти і науки України
Управління у справах молоді та спорту
Харківська обласна державна адміністрація
Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради
Харківська державна академія фізичної культури
Кафедра менеджменту фізичної культури

**«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ І СПОРТУ»**
ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**«СТРАТЕГИЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ РАЗВИТИЕМ
ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА»**
СБОРНИК НАУЧНЫХ СТАТЕЙ

**«STRATEGIC MANAGMEN OF PHYSICAL CULTURE AND
SPORTS»**
COLLECTION OF SCIENTIFIC ARTICLES

ХАРКІВ - 2017

УДК 796.05(08)

ББК 75,4

С 83

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Імас Є.В.	<i>д.е.н., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Приступа Є.Н.	<i>д.пед., професор</i>	ЛДУФК, м. Львів
Ажиппо О.Ю.	<i>д.пед., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Ткачов С.І.	<i>д.пед., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Камаєв О.І.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Єрмаков С.С.	<i>д.пед., професор</i>	ХДАДМ, м. Харків
Цьось А.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	СНУ, м. Луцьк
Мічуда Ю.П.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Борисова О.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Томенко О.А.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	СумДПУ ім. А.С.Макаренка
Шестерова Л.Є.	<i>к.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Кириленко В.В.	<i>Начальник управління у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації</i>	ХОДА, м. Харків
Чубаров О.С.	<i>Директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради</i>	ХМР, м. Харків
Лобойченко К.А.	<i>Заступник міського голови з питань сім'ї, молоді та спорту Член виконавчого комітету Харківської міської ради</i>	ХМР, м. Харків
Попов А.М.	<i>заслужений працівник фізичної культури і спорту, директор Харківського обласного вищого училища фізичної культури і спорту</i>	ХОВУФКіС, м. Харків
Бондар А.С.	<i>к.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Путятіна Г.М.	<i>к.фіз.вих., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Леонов Я.В.	<i>к.е.н., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Середа Н.В.	<i>к.фіз.вих., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Стадник С.О.	<i>к.фіз.вих.</i>	ХДАФК, м. Харків
Петренко І.В.	<i>ст. викл.</i>	ХДАФК, м. Харків

Затверджено Вченою радою Харківської державної академії фізичної культури

протокол № 13 від «29» травня 2017 року

Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту: збірник наукових праць. [Електронний ресурс]. – Харків: ХДАФК, 2017. – 304 с. – Режим доступу: <http://hdafk.kharkov.ua/ua/naukova-robota/dsrtet4>

У збірнику наукових праць розміщено статті науковців, аспірантів, магістрантів, студентів, викладачів вищих навчальних закладів, керівників та тренерів спортивних шкіл, управлінців сфери фізичної культури і спорту. Статті присвячені дослідженню особливостей стратегічного управління розвитком фізичної культури і спорту на різних рівнях.

Серета Н.В., Гусейнов М.А. оглы.

Организационно-управленческие аспекты развития физической культуры и спорта в Азербайджанской Республике.....155-161

Серета Н.В., Саніна Д.В.

Характеристика конкурентоспроможності фізкультурно-спортивних організації з неолімпійських видів спорту.....162-165

Стадник С.О., Скринник М.А.

Регіональні засоби масової інформації як джерела пропаганди неолімпійських видів спорту166-171

Степанюк С.І., Захаров А.В.

Виступи веслярів України на Олімпійських іграх.....172-176

Степанюк С.І., Сінчук А.В.

Становлення та розвиток пляжного гандболу на Херсонщині.....177-189

Супруненко М.В.

Спортивний сомодіяльний туризм у ВНЗ.....181-184

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Ангел А.А., Побурный П.В.

Совершенствование общедвигательной подготовленности старшеклассников средствами силовой направленности в условиях школьного физического воспитания.....185-188

Дейнеко А.Х., Вишня О.В.

Підвищення рівня розвитку фізичної підготовленості гімнасток 10-12 років з використанням методу кругового тренування.....189-192

Зеніна І.В.

Зміни показників фізичної підготовленості студентів перших курсів на заняттях з фізичної культури.....193-196

Корягін В. М. Блавт О. З.

Система фізичного виховання в освітніх установах: європейський Досвід.....197-200

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПЛЯЖНОГО ГАНДБОЛУ НА ХЕРСОНЩИНІ

Степанюк С.І., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання

Сінчук А.В., викладач кафедри олімпійського та професійного спорту

Херсонський державний університет (Херсон)

В статті розглядаються питання становлення та розвитку пляжного гандболу на Херсонщині. Проаналізовані виступи херсонських гандболісток у чемпіонаті України (2008-2016 рр.), та їх участь у змаганнях у складі національних збірних (2000-2014 рр.).

Ключові слова: історія, гандбольний клуб, спортсменки, спорт, досягнення.

Постановка проблеми. У світі немає нічого вічного, тим більше в світі спорту. Тут відбувається постійний пошук форм спортивних розваг, створення на їх основі нових видів спорту. Одним з таких видів спорту є пляжний гандбол (або біч-гандбол) – порівняно молодий, надзвичайно динамічний і видовищний.

Пляжний гандбол з'явився на початку 90-х років ХХ століття в Італії, де і були розроблені правила гри. Є думка, що даний вид спорту з'явився, як і класичний гандбол, на уроках фізичної культури. У даний час пляжний гандбол розвивається більш ніж в 40 країнах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У світі існує величезна кількість різноманітних видів спорту. Деякі з них залишаються на рівні місцевих змагань, а деякі здатні розвинутися в серйозну і видовищну гру за кілька років [1]. Пляжний гандбол можна сміливо віднести до другої групи. Даний вид спорту виник нещодавно, але вже зараз користується неймовірною популярністю.

При цьому питанням історичного розвитку пляжного гандболу, особливо в Україні, в доступній нам літературі приділяється лише не значна увага. Фрагментарність досліджень цієї проблеми (Драчук А.І., 2011) не дає змоги скласти цілісної картини зародження та розвитку пляжного гандболу в Україні і, на Херсонщині, зокрема.

Праць, присвячених вивченню зародження та історичного розвитку пляжного гандболу на Херсонщині нами знайдено не було, що і спонукало нас в даній роботі до детального вивчення цієї проблеми.

Тому **метою** нашого дослідження є аналіз особливостей зародження та історичний розвиток пляжного гандболу на Херсонщині.

Для вирішення поставленої мети нами були використані такі **методи дослідження:** аналіз архівних матеріалів; вивчення наукових джерел; вивчення та аналіз досвіду

видатних діячів фізкультурно-спортивного руху Херсонщини; бесіди.

Результати дослідження та їх обговорення. Безсумнівно, пляжний гандбол – цікава, захоплююча гра, тим більше вона має велике оздоровче значення. Оскільки гра проводиться на свіжому повітрі та поблизу водойм.

Величезний ефект цього ігрового виду спорту, особливо в плані пропаганди здорового способу життя та популяризації спорту. Дану гру відразу почали використовувати фахівці фізичної культури і спорту в Європі. Слід зауважити, що гра популярна навіть більшою мірою в тих країнах, де не так сильно розвинений класичний гандбол (Італія, Греція, Кіпр, Голландія). Його стрімкий розвиток в багатьох країнах різних континентів, розширення програми міжнародних змагань викликає загострення спортивної конкуренції на міжнародній арені, а це, безсумнівно, сприяє підвищенню рівня майстерності гравців, зростанню популярності та видовищності гри.

В даний час більше 40 країн культивують пляжний гандбол. Важливий той факт, що до зазначеної гри проявили увагу і фахівці з країн колишнього СРСР: з'явилися команди в Росії, Україні, Білорусії.

У 2000 році пляжний гандбол вийшов на рівень національних збірних. В Італії влітку того ж року пройшов чемпіонат Європи, де домінували представники радянської школи класичного гандболу. Деякі засоби інформації Італії результати I чемпіонату Європи з біч-гандболу назвали слов'янським фурором.

Досягнення Херсонського гандболу добре відомі спортивним фахівцям не тільки Україні, а й світу. Роботу херсонських тренерів поважають, а їх вихованок готові бачити у своїх командах провідні гандбольні клуби України та Європи.

В Україні пляжний гандбол в повну силу почав розвиватися на початку 2000-х. між тим, поки що збірна України виступає на міжнародних змаганнях з пляжного гандболу нерівно. Зрозуміло, кращими в даному виді спорту вважаються італійці.

На сьогодні за популярністю та за професіональністю можна розподілити:

Перше місце посідають Греки, на другому – Голландці; треті – Іспанці; 4 – Українці та 5 – Росіяни.

12 грудня 2006 року у Києві відбулася перша Всеукраїнська конференція з пляжного гандболу, на яку прибули делегати з 14 областей і була заснована Асоціація пляжного гандболу України. А вже 5 червня 2008 року на виїзній колегії Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту пляжний гандбол включений до переліку видів спорту, визнаних в Україні.

У цьому ж році у Скадовську пройшов перший офіційний Кубок України. У розіграші Кубка взяли участь шість жіночих команд «Смарт» – (Кривий Ріг); «Податковий університет» – (Ірпінь); «Дніпрянка-1» та «Дніпрянка-2» – (Херсон); «Тернівка» – (Тернівка); «ЛНАУ» – (Львів). Перше місце здобула «Дніпрянка -1» – (Херсон), друге – «Податковий університет» – (Ірпінь); третє – «Смарт» – (Кривий Ріг).

У 2009 році в Скадовську відбувся другий національний чемпіонат Кубка України серед жінок. В ньому взяли участь десять жіночих команд «Арабатка» – (Генічеськ), «Податковий університет» – (Ірпінь), «Дніпрянка» – (Херсон), «Смарт» – (Кривий Ріг), «ЛНАУ» – (Львів), Тернопіль, Кіровоград, Харків, Тернівка, Запоріжжя. Перше місце здобула «Дніпрянка» – (Херсон), друге – «Податковий університет» – (Ірпінь), третє – «Смарт» – (Кривий Ріг). Результати виступів Херсонської команди у Чемпіонатах України подано у табл. 1.

Таблиця 1

Результати виступів Херсонської команди у Чемпіонатах України

Рік	Кількість команд	Зайняте місце	Місто проведення	Змагання
2008	6	1	Скадовськ	Кубок України
2009	10	1	Скадовськ	Кубок України
2010	8	2	Іллічівськ	Чемпіонат України
2011	8	1	Іллічівськ	Чемпіонат України
2012	8	3	Генічеськ	Чемпіонат України
2013	8	1	Скадовськ	Чемпіонат України
2014	8	1	Скадовськ	Чемпіонат України
2015	8	1	Черкаси	Чемпіонат України
2016	8	1	Лазурне	Чемпіонат України

У 2010 році в Іллічівську на березі Чорного моря пройшла фінальна частина третього офіційного чемпіонату України з пляжного гандболу. У третьому чемпіонаті України взяли участь вісім жіночих команд. Запоріжжя, «Дніпрянка» Херсон, «Спартак-Моторс» (Бровари), «Арсенал» (Херсон), «Смарт» (Кривий Ріг), Скадовськ, Тернопіль, «Львівська політехніка». Перше місце посіла команда із Запоріжжя, друге – «Дніпрянка» Херсон і третє місце у «Спартака-Моторс» із Броварів.

На сьогоднішній день Херсонська «Дніпрянка» є 7-ми разовим чемпіоном України. Гравці гандбольного клубу «Дніпрянка» постійні члени національних збірних. Більшість гравців "Дніпрянки" мають звання майстрів спорту з пляжного гандболу.

На сьогодні «Дніпрянка» має двох заслужених тренерів з пляжного гандболу. Це тренери Херсонського вищого училища фізичної культури – Милославський Борис Михайлович та Шикіна Світлана Володимирівна.

Участь у пляжному чемпіонаті є величезним стимулом для молодих гравців, які мають можливість потрапити до збірної країни, для участі в міжнародних змаганнях європейського та світового рівня.

Хотілося б відзначити, що саме серед гравців херсонської команди є спортсмени, ім'я яких занесено до книги Рекордів Гінеса України. Найстаршим діючим гравцем з пляжного жіночого гандболу визнана Валентина Поляк – президента асоціації пляжного гандболу у Херсонській області. Саме вона є зразком для підростаючого покоління.

Серед змагань з пляжного гандболу слід виділити Чемпіонати Світу та Європи. У 2000-му році Сформована перша національна збірна України з пляжного гандболу «жінки» на основі Херсонської «Дніпрянки» і Київського «Спартака», які взяли участь в першому чемпіонаті Європи з пляжного гандболу, який приймала Італія. Жіноча збірна здобула золоті нагороди.

Таблиця 2

Результати виступів збірної України з пляжного гандболу на чемпіонатах світу та Європи

Рік	Кількість херсонок у складі збірної України	Зайняте місце	Країна Місто проведення	Змагання
2000	2	1	Італія м. Гаєта	Чемпіонат Європи
2009	3	9	Норвегія м. Ларвік	Чемпіонат Європи
2010	5	4	Турція м. Анталія	Чемпіонат Світу
2012	3	8	Оман м. Мускат	Чемпіонат Світу
2013	4	4	Данія м. Раннерс	Чемпіонат Європи
2014	5	4	Бразилія г. Ресифе	Чемпіонат Світу

Українська федерація гандболу покладає величезні надії на подальший розвиток пляжного гандболу, як цікавого і яскравого виду спорту.

Висновки. Отже, вищенаведена інформація свідчить про те, що досягнення Херсонського гандболу добре відомі спортивним фахівцям не тільки Україні, а й світу. Роботу херсонських тренерів поважають, а їх вихованок готові бачити у своїх командах провідні гандбольні клуби України та Європи.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі проблем та перспектив розвитку пляжного гандболу в Україні та на Херсонщині, зокрема.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гандбол /Латьшикевич Л.А., Турчин І.Е., Маневич Л.Р.; Под общ. ред. Л.А. Латьшикевич. – К.: Вища школа, 1988. - 199 с.
2. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. / А.І. Драчук. – Вінниця, 2011 – 154 с.